

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Середня освіта (Мова і література (польська, англійська))»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 014 «Середня освіта (Мова і література (польська))»
галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка»

Освітня кваліфікація: «Бакалавр середньої освіти»
Професійна кваліфікація: «Вчитель польської мови і літератури,
англійської мови і зарубіжної літератури»

Обсяг освітньої програми: 240 кредитів ЄКТС

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради

Скотна Н. В.

(протокол № 7 від «27» червня 2019 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 01 вересня 2019 р.

Ректор

Скотна Н. В.

(наказ № 235 від «27» червня 2019 р.)

Дрогобич 2019 р.

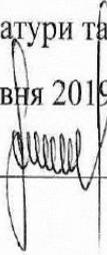
ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

«Середня освіта (Мова і література (польська, англійська))»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 014 «Середня освіта (Мова і література (польська))»
галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка»

РЕКОМЕНДОВАНО

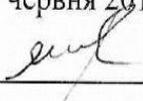
Кафедрою світової літератури та славістики

Протокол № 5 від 23 травня 2019 р.

Завідувач кафедри Кравченко Л. С.

Вченою радою філологічного факультету

Протокол № 6 від 27 червня 2019 р.

Голова вченої ради Яремко Я. П.

ПОГОДЖЕНО

Начальник навчально-методичного відділу

 Сварніхи

«27» червня 2019 р.

Проректор з науково-педагогічної роботи

 Марай В. А.

«27» червня 2019 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійну програму розроблено робочою групою у складі:

1. Кравченко Леся Степанівна – доктор філологічних наук, професор кафедри світової літератури та славістики, керівник робочої групи (гарант освітньої програми);
2. Меньок Віра Володимирівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри світової літератури та славістики;
3. Іваночко Ганна Остапівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри світової літератури та славістики;

Зовнішні рецензенти освітньо-професійної програми:

1. Радишевський Ростислав Петрович – член-кореспондент Національної академії наук України, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри полоністики Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка;
2. Лесюк Микола Петрович – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри слов'янських мов Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

1. Профіль освітньої програми за спеціальністю 014 «Середня освіта (Мова і література (польська))»

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, філологічний факультет, кафедра світової літератури та славістики
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти: «Бакалавр» Освітня кваліфікація: «Бакалавр середньої освіти» Кваліфікація в дипломі: Ступінь вищої освіти – «Бакалавр» Спеціальність – 014 «Середня освіта (Мова і література (польська))» Освітня програма – «Середня освіта (Мова і література (польська, англійська))» Професійна кваліфікація – «Вчитель польської мови і літератури, англійської мови і зарубіжної літератури»
Офіційна назва освітньої програми	Середня освіта (Мова і література (польська, англійська))
Тип диплома та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний. Обсяг освітньої програми: 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки і 10 місяців.
Наявність акредитації	Міністерство освіти і науки України. Україна. Сертифікат: НД № 1490697. Термін дії сертифіката до 1 липня 2025 р.
Цикл / рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF LLL – 6 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта.
Мова(и) викладання	Українська мова, польська мова, англійська мова.
Термін дії освітньої програми	До 1 липня 2025 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://dspu.edu.ua/infopackstud/
2. Мета освітньої програми	
Підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі середньої освіти, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик, та характеризується комплексністю і невизначеністю умов.	
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань – 01 «Освіта/Педагогіка»; Спеціальність: 014 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)». Предметні спеціальності: 014.02 «Середня освіта (Мова і література (польська))»; 014.02 «Середня освіта (Мова і література (англійська))».
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна, що має прикладну орієнтацію. Передбачає підготовку до виконання професійних обов'язків учителя польської мови і літератури, української мови і літератури та зарубіжної

	літератури, класного керівника у закладах загальної середньої освіти, організатора гуртків філологічного спрямування, викладача закладів професійної (професійно-технічної) освіти; формування здатності до самоосвіти та професійного самовдосконалення впродовж життя.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна освіта в галузі 01 «Освіта/Педагогіка» за предметними спеціальностями: 014.02 «Середня освіта (Мова і література (польська))»; 014.02 «Середня освіта (Мова і література (англійська))» спеціальності 014 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)». Ключові слова: вища освіта, бакалавр, вчитель, польська мова, англійська мова, зарубіжна література.
Особливості програми	Програма враховує сучасні тенденції реформування середньої освіти, передбачає підготовку до інноваційної педагогічної діяльності, інтеграцію фахової підготовки з польської та англійської філології і зарубіжної літератури, формування професійної здатності управління процесами навчальної діяльності та виховання й розвитку особистості учня
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Види економічної діяльності (за КВЕД 009:2010): Загальна середня освіта, код КВЕД – 85.31; Професійно-технічна освіта, код КВЕД – 85.32. Професійні назви робіт (за ДК 003:2010): Вчитель середнього навчально-виховного закладу, код КП – 2320; Асистент вчителя, код КП – 3340; Помічник вчителя, код КП – 5131; Керівник гуртка, код КП – 1229.6; Організатор позакласної та позашкільної виховної роботи з дітьми, код КП – 2359.2; Педагог-організатор, код КП – 2359.2; Коректор (корегування текстів), код КП – 4143.
Подальше навчання	Можливість навчання за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти та/або набувати додаткові кваліфікації в системі післядипломної освіти.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання. Викладання проводиться у вигляді: лекцій, мультимедійних лекцій, інтерактивних лекцій, семінарських, практичних занять. Також передбачені індивідуальні заняття, групова проектна робота.
Оцінювання	Письмові та усні екзамени, есе, презентації, захист звітів із практики, захист курсових робіт, кваліфікаційний екзамен.
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі середньої освіти, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик, та характеризується комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово. ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 5. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК 6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 8. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК 9. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 10. Здатність працювати в команді. ЗК 11. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК 13. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК 14. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 1. Здатність здійснювати професійну діяльність з дотриманням вимог законодавства, стандартів освіти та внутрішніх нормативних документів закладу освіти. ФК 2. Здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах. ФК 3. Здатність застосовувати освітні теорії та методології у педагогічній діяльності. ФК 4. Здатність використовувати у професійній діяльності основні положення, методи, принципи фундаментальних та прикладних наук. ФК 5. Здатність реалізовувати навчальні стратегії, засновані на конкретних критеріях для оцінювання навчальних досягнень. ФК 6. Здатність забезпечити якість освіти та об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів освіти. ФК 7. Здатність до комунікативної взаємодії зі здобувачами освіти, батьками, колегами. ФК 8. Здатність до організації та проведення позакласної та позашкільної роботи. ФК 9. Здатність ефективно організовувати навчальну діяльність з іноземної мови та зарубіжної літератури. ФК 10. Здатність проявляти професійно-особистісні і психологічні якості, необхідні для здійснення педагогічної діяльності. ФК 11. Здатність вільно володіти іноземною мовою, як у

	продуктивному, так і рецептивному планах. ФК 12. Здатність виконувати власне дослідження (проект), узагальнювати й оприлюднювати результати діяльності з розроблення актуальної проблеми (у фахових виданнях, виступах тощо); застосовувати елементи теоретичного й експериментального дослідження у професійній діяльності. ФК 13. Здатність доцільно використовувати й створювати сучасне навчально-методичне забезпечення (обладнання) для проведення занять.
7. Програмні результати навчання	
	ПРН 1. Володіти інформацією чинних нормативно-правових документів, законодавства, галузевих стандартів професійної діяльності в установах та організаціях галузі освіти. ПРН 2. Володіти культурою мовлення, обирати оптимальну комунікаційну стратегію у спілкуванні з групами та окремими особами. ПРН 3. Доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу державною та іноземною мовами. ПРН 4. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення. ПРН 5. Самостійно планувати й організовувати власну професійну діяльність і діяльність здобувачів освіти. ПРН 6. Відшуковувати, обробляти, аналізувати та оцінювати інформацію, що стосується професійної діяльності, користуватися спеціалізованим програмним забезпеченням та сучасними засобами зберігання та обробки інформації. ПРН 7. Знати основи психології, педагогіки, а також фундаментальних і прикладних наук на рівні, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених освітньою програмою. ПРН 8. Володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу. ПРН 9. Застосовувати у професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання навчальних дисциплін і обирати доцільні технології та методики в освітньому процесі. ПРН 10. Діагностувати, прогнозувати, забезпечувати ефективність та корегування освітнього процесу для досягнення програмних результатів навчання і допомоги здобувачам освіти в реалізації індивідуальних освітніх траєкторій. ПРН 11. Емпатійно взаємодіяти, відповідати за прийняття рішень в межах своєї компетенції, дотримуватися стандартів професійної етики. ПРН 12. Застосовувати програмне забезпечення для e-learning і дистанційного навчання і здійснювати їх навчально-методичний супровід. ПРН 13. Розуміти природу і знати вікові особливості здобувачів освіти з різними рівнями розвитку, індивідуальні відмінності осіб з особливими освітніми потребами. ПРН 14. Бути знайомим з ознаками булінгу. Вміти використовувати прийоми попередження та протидії йому.

	ПРН 15. Мати навички збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей. ПРН 16. Уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти. ПРН 17. Забезпечувати рівні можливості і дотримуватися принципів гендерного паритету у професійній діяльності. ПРН 18. Планувати освітній процес в закладах освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей здобувачам освіти, осіб з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Реалізацію освітньої програми забезпечує професорсько-викладацький склад кафедри світової літератури та славістики і кафедри порівняльної педагогіки і методики викладання іноземних мов. До викладання окремих дисциплін, відповідно до їх компетенції та досвіду, залучений професорсько-викладацький склад кафедри історії України, кафедри правознавства, соціології та політології, кафедри філософії імені професора Валерія Григоровича Скотного історичного факультету; кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти, кафедри психології факультету психології, педагогіки та соціальної роботи; кафедри фізичного виховання навчально-наукового інституту фізичної культури і здоров'я; кафедри технологічної та професійної освіти, кафедри інформатики та інформаційних систем навчально-наукового інституту фізики, математики, економіки та інноваційних технологій; кафедри анатомії, фізіології та валеології біолого-природничого факультету. Практико-орієнтований характер освітньої програми передбачає участь фахівців-практиків, які відповідають напрямку програми, що підсилює синергетичний зв'язок теоретичної та практичної підготовки. Керівник групи забезпечення та викладацький склад, який забезпечує її реалізацію, відповідає вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти.
Матеріально-технічне забезпечення	Навчальний процес за освітньою програмою відбувається в аудиторіях та лабораторіях, обладнаних аудіовізуальною апаратурою і необхідними технічними засобами навчання. Навчальні заняття проводяться у комп'ютерних лабораторіях, оснащених ліцензійними операційними системами та пакетами прикладного програмного забезпечення.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Студенти можуть використовувати бібліотеку університету. Інформаційні ресурси бібліотеки за освітньою програмою формуються відповідно до предметної області та сучасних тенденцій наукових досліджень у цій галузі. Студенти можуть отримати доступ до всіх друкованих видань різними мовами, включаючи монографії, навчальні посібники, підручники, словники тощо. При цьому вони можуть переглядати літературу з використанням традиційних засобів пошуку в бібліотеці або використовувати доступ до Інтернету та бази даних. Студенти

	також використовують методичний матеріал, підготований викладачами: підручники, презентації за лекціями, конспекти лекцій, методичні вказівки до практичних, лабораторних, семінарських занять, індивідуальних завдань тощо. Методичний матеріал може надаватись як у друкованому вигляді, так і в електронній формі.
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх угод між Дрогобицьким державним педагогічним університетом імені Івана Франка та закладами вищої освіти України.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх угод між Дрогобицьким державним педагогічним університетом імені Івана Франка та закладами вищої освіти країн-партнерів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Здійснюється за умови володіння ними мовами навчання на рівні, достатньому для засвоєння навчального матеріалу, та за умови успішного проходження вступних випробувань.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент освітньої програми

Код ОК	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			
ОК 1	Історія української державності	3	залік
ОК 2	Філософія	3	екзамен
ОК 3	Безпека життєдіяльності та основи охорони праці	3	залік
ОК 4	Вікова фізіологія та шкільна гігієна	3	залік
ОК 5	Інформаційно-комунікаційні технології	3	залік
ОК 6	Інклюзивна освіта	3	залік
ОК 7	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	залік
ОК 8	Психологія	8	залік, екзамен
ОК 9	Педагогіка	8	залік, екзамен
ОК 10	Фізичне виховання	позакредитна	залік, залік, залік
ОК 11	Виробнича (педагогічна) практика	9	диференційований залік
ОК 12	Підсумкова атестація	3	кваліфікаційний екзамен
Всього		49	
1.1. Обов'язкові компоненти предметної спеціальності «Середня освіта (Мова і література (польська))»			
ОК 13	Вступ до мовознавства	5	екзамен
ОК 14	Вступ до літературознавства	5	екзамен
ОК 15	Старослов'янська мова	5	залік
ОК 16	Методика навчання польської мови	4	екзамен
ОК 17	Методика навчання польської літератури	4	екзамен
ОК 18	Методика навчання зарубіжної літератури	4	залік

ОК 19	Практикум з польської мови	4	екзамен
ОК 20	Історія польської літератури Середньовіччя та Відродження	5	екзамен
ОК 21	Історія польської літератури Бароко та Просвітництва	6	залік
ОК 22	Історія польської літератури першої половини ХІХ ст.	5	екзамен
ОК 23	Історія польської літератури кінця ХІХ ст. – початку ХХ ст.	3	залік
ОК 24	Історія польської літератури міжвоєнної доби	4	екзамен
ОК 25	Історія польської літератури другої половини ХХ ст.	3	залік
ОК 26	Історія польської літератури кінця ХІХ ст. – початку ХХ ст.	3	екзамен
ОК 27	Сучасна польська мова (Фонетика. Фонологія)	6	екзамен
ОК 28	Сучасна польська мова (Лексикологія. Лексикографія. Фразеологія)	5	екзамен
ОК 29	Сучасна польська мова (Словотвір)	4	екзамен
ОК 30	Сучасна польська мова (Морфологія)	3	залік
ОК 31	Сучасна польська мова (Синтаксис)	6	екзамен, екзамен
Всього		84	
1.2. Обов'язкові компоненти предметної спеціальності «Середня освіта (Мова і література (англійська))»			
ОК 32	Методика навчання англійської мови	4	залік
ОК 33	Практичний курс англійської мови	18	залік, залік, екзамен, екзамен
ОК 34	Історія зарубіжної літератури (Антична література)	5	екзамен
ОК 35	Історія зарубіжної літератури (Середні віки і Відродження)	4	залік
ОК 36	Історія зарубіжної літератури (ХІХ ст. Романтизм)	3	екзамен
ОК 37	Історія зарубіжної літератури (ХІХ ст. Реалізм)	3	залік
ОК 38	Історія зарубіжної літератури (кінець ХІХ – початок ХХ ст.)	4	екзамен
ОК 39	Історія зарубіжної літератури (перша половина ХХ ст.)	3	залік
ОК 40	Історія зарубіжної літератури (друга половина ХХ ст.)	3	екзамен
Всього		47	
Всього обов'язкових компонентів:		180	
ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			
2.1. Вибіркові компоненти предметної спеціальності «Середня освіта (Мова і література (польська))»			
Вибір компоненту з блоку (студент обирає 1 компонент з кожного блоку)			
ВК 1	Вибірковий компонент з блоку 1	4	залік
ВК 1.1	Стилістика польської мови	x	x
ВК 1.2	Культура польської мови	x	x
ВК 2	Вибірковий компонент з блоку 2	3	залік

ВК 2.1	Інтерпретація літературного тексту (на матеріалі польської літератури)	x	x
ВК 2.2	Польська дитяча література	x	x
ВК 3	Вибірковий компонент з блоку 3	4	залік
ВК 3.1	Контрастивна граматики польської мови	x	x
ВК 3.2	Основи наукових досліджень	x	x
ВК 4	Вибірковий компонент з блоку 4	5	екзамен
ВК 4.1	Історична граматики польської мови	x	x
ВК 4.2	Лексикографія польської мови	x	x
	Вибірковий компонент з блоку 5	4	залік
ВК.5.1	Поетика літературного твору (на матеріалі польської літератури)	x	x
ВК 5.2	Польський літературний модернізм	x	x
ВК 6	Вибірковий компонент з блоку 6	4	екзамен
ВК 6.1	Література польського Позитивізму	x	x
ВК 6.2	Сучасний польський літературний процес	x	x
ВК 7	Вибірковий компонент з блоку 7	4	екзамен
ВК 7.1	Морфологія польської мови	x	x
ВК 7.2	Грамотичні особливості морфологічних класів слів	x	x
Всього		28	
2.2. Вибіркові компоненти предметної спеціальності «Середня освіта (Мова і література (англійська))»			
Вибір компоненту з блоку (студент обирає 1 компонент з кожного блоку)			
ВК 8	Вибірковий компонент з блоку 8	3	залік
ВК 8.1	Англійський літературний модернізм ХХ ст.	x	x
ВК 8.2	Комунікативна граматики англійської мови	x	x
ВК 9	Вибірковий компонент з блоку 9	4	залік
ВК 9.1	Теоретичний курс англійської мови	x	x
ВК 9.2	Лексикологія англійської мови	x	x
ВК 10	Вибірковий компонент з блоку 10	5	екзамен
ВК 10.1	Європейське літературне бароко та класицизм	x	x
ВК 10.2	Літературний процес епохи Просвітництва	x	x
ВК 11	Вибірковий компонент з блоку 11	5	екзамен
ВК 11.1	Історія англійської мови	x	x
ВК 11.2	Теоретична граматики англійської мови	x	x
ВК 12	Вибірковий компонент з блоку 12	3	залік
ВК 12.1	Країнознавство Великої Британії	x	x
ВК 12.2	Стилістика та інтерпретація тексту	x	x
Всього		20	
Вільний вибір студента (студент обирає одну дисципліну з кожного блоку)			
ВК 13	Дисципліна з економічно-правничого блоку	3	залік
ВК 14	Дисципліна з культурологічного блоку	3	залік
ВК 15	Дисципліна з суспільно-політичного блоку	3	залік
ВК 16	Дисципліна з природничого блоку	3	залік
Всього		12	
Всього вибірових компонентів:		60	
Усього за навчальним планом		240	

2.2. Структурно-логічна схема освітньої програми

1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр	5 семестр	6 семестр	7 семестр	8 семестр
Історія польської літератури (Середньовіччя і Відродження) (5 кредитів)	Історія польської літератури доби Бароко та Просвітництва (6 кредитів)	Історія польської літератури першої половини XIX століття (5 кредитів)	Література польського Позитивізму; Сучасний польський літературний процес (4 кредити)	Історія польської літератури кінця XIX ст. - початку XX ст. (3 кредити)	Історія польської літератури міжвоєнної доби (4 кредити)	Історія польської літератури другої половини XX століття (3 кредити)	Історія польської літератури кінця XX ст. - початку XXI ст. (3 кредити)
Практикум польської мови (4 кредити)	Сучасна польська мова (Фонетика. Фонологія) (6 кредитів)	Сучасна польська мова (Лексикологія. Лексикографія. Фразеологія) (5 кредитів)	Сучасна польська мова (Словотвір) (4 кредити)	Сучасна польська мова (Морфологія) (4 кредити)	Морфологія польської мови; Граматичні особливості морфологічних класів (польською мовою) (3 кредити)	Сучасна польська мова (Синтаксис простого речення) (3 кредити)	Сучасна польська мова (Синтаксис складного речення) (3 кредити)
Фізичне виховання	Фізичне виховання	Фізичне виховання	Педагогіка (4 кредити)	Педагогіка (4 кредити)	Інклюзивна освіта (3 кредити)	Історія англійської мови; Теоретична граматика англійської мови (5 кредитів)	Інтерпретація літературного тексту (на матеріалі польської літератури); Польська дитяча література (3 кредити)
Історія зарубіжної літератури (Антична література) (5 кредитів)	Історія зарубіжної літератури (Середні віки і Відродження) (4 кредити)	Європейське літературне бароко та класицизм; Літературний процес епохи Просвітництва (5 кредитів)	Історія зарубіжної літератури (XIX ст. Романтизм) (3 кредити)	Історія зарубіжної літератури (XIX ст. Реалізм) (3 кредити)	Історія зарубіжної літератури (кінець XIX – початок XX ст.) (4 кредити)	Історія зарубіжної літератури (перша половина XX ст.) (3 кредити)	Історія зарубіжної літератури (друга половина XX ст.) (3 кредити)

Історія української державності (3 кредити)	Вікова фізіологія та шкільна гігієна (3 кредити)	Психологія (4 кредити)	Психологія (4 кредити)	Дисципліна з суспільно-політичного блоку (3 кредити)	Дисципліна з природничого циклу (3 кредити)	Теоретичний курс англійської мови; Лексикологія англійської мови (4 кредити)	Англійський літературний модернізм XX ст.; Комунікативна граматики англійської мови (3 кредити)
Безпека життєдіяльності та основи охорони праці (3 кредити)	Інформаційно-комунікаційні технології (3 кредити)	Практичний курс англійської мови (5 кредитів)	Практичний курс англійської мови (4 кредити)	Практичний курс англійської мови (5 кредитів)	Практичний курс англійської мови (4 кредити)	Методика навчання польської мови (4 кредити)	Країнознавство Великої Британії; Стилїстика та інтерпретація тексту (англійська мова) (3 кредити)
Вступ до літературознавства (5 кредитів)	Українська мова за професійним спрямуванням (3 кредити)	Філософія (3 кредити)	Дисципліна з культурологічного блоку (3 кредити)	Контрастивна граматики польської мови; Основи наукових досліджень (польською мовою) (4 кредити)	Методика навчання англійської мови (4 кредити)	Методика навчання польської літератури (4 кредити)	Виробнича (педагогічна) практика (з відривом від теоретичного навчання) (9 кредитів)
Старослов'янська мова (5 кредитів)	Вступ до мовознавства (5 кредитів)	Дисципліна з економічно-правничого циклу (3 кредити)	Стилїстика польської мови; Культура польської мови (4 кредити)	Історична граматики польської мови; Лексикографія польської мови (5 кредитів)	Поетика літературного твору (на матеріалі польської літератури); Польський літературний модернізм (4 кредити)	Методика навчання зарубіжної літератури (4 кредити)	Підсумкова атестація (3 кредити)

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здійснюється у формі кваліфікаційного екзамену.

Кваліфікаційний екзамен передбачає оцінювання результатів навчання, визначених освітньою програмою.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

3.2. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми (вибіркові компоненти)

	ВК 1.1	ВК 1.2	ВК 2.1	ВК 2.2	ВК 3.1	ВК 3.2	ВК 4.1	ВК 4.2	ВК 5.1	ВК 5.2	ВК 6.1	ВК 6.2	ВК 7.1	ВК 7.2	ВК 8.1	ВК 8.2	ВК 9.1	ВК 9.2	ВК 10.1	ВК 10.2	ВК 11.1	ВК 11.2	ВК 12.1	ВК 12.2
ЗК1																								
ЗК2																								
ЗК3															X				X	X				
ЗК4	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X			X	X	X	X
ЗК5	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
ЗК6			X	X					X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X				
ЗК7	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X				X	X	X	X	X	X
ЗК8	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			X	X	X	X	X	X	X	X			X	
ЗК9			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	
ЗК10				X					X	X	X	X	X	X		X	X		X	X				
ЗК11	X	X													X	X	X	X	X	X				
ЗК12																								
ЗК13	X	X	X	X					X	X			X	X		X	X	X	X	X			X	
ЗК14																			X	X				
ФК1											X			X		X	X	X	X	X				
ФК2																								
ФК3			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X
ФК4			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X			X	
ФК5	X	X																	X	X				
ФК6	X	X																	X	X		X		X
ФК7								X	X	X	X								X	X			X	X
ФК8																			X	X				
ФК9	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
ФК10	X	X														X	X	X	X	X				
ФК11	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X			X	X	X	X
ФК12	X	X	X	X	X		X	X	X	X		X	X	X					X	X		X		X
ФК13		X		X					X				X	X					X	X				

5.1. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми (обов'язкові компоненти)

	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11	ОК12	ОК13	ОК14	ОК15	ОК16	ОК17	ОК18	ОК19	ОК20	ОК21	ОК22	ОК23	ОК24	ОК25	ОК26	ОК27	ОК28	ОК29	ОК30	ОК31	ОК32	ОК33	ОК34	ОК35	ОК36	ОК37	ОК38	ОК39	ОК40				
ПРН1	X	X	X				X				X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			
ПРН2	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X																										
ПРН3	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
ПРН4			X			X		X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
ПРН5	X	X	X		X					X	X	X			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
ПРН6	X	X	X		X				X	X	X					X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
ПРН7				X		X		X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
ПРН8			X			X		X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
ПРН9											X					X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
ПРН10						X	X	X			X		X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
ПРН11							X				X					X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ПРН12	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ПРН13				X		X		X			X		X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ПРН14						X		X			X		X	X					X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ПРН15			X	X		X				X			X	X					X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ПРН16	X	X			X						X					X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ПРН17						X		X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ПРН18						X	X				X		X	X					X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

5.2. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми (вибіркові компоненти)

	ВК 1.1	ВК 1.2	ВК 2.1	ВК 2.2	ВК 3.1	ВК 3.2	ВК 4.1	ВК 4.2	ВК 5.1	ВК 5.2	ВК 6.1	ВК 6.2	ВК 7.1	ВК 7.2	ВК 8.1	ВК 8.2	ВК 9.1	ВК 9.2	ВК 10.1	ВК 10.2	ВК 11.1	ВК 11.2	ВК 12.1	ВК 12.2
ПРН1			x	x		x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	
ПРН2	x	x	x	x	x	x	x	x							x				x	x			x	x
ПРН3	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x
ПРН4									x	x	x	x	x	x		x	x	x				x	x	
ПРН5			x	x					x	x	x	x	x	x		x	x	x				x	x	
ПРН6	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x
ПРН7	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x
ПРН8			x	x					x	x	x	x	x	x		x	x	x				x	x	
ПРН9			x	x					x	x	x	x	x	x		x	x	x				x	x	
ПРН10	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x
ПРН11									x	x	x	x	x	x		x	x	x				x		
ПРН12	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x
ПРН13			x	x					x	x	x	x	x	x		x	x	x				x	x	
ПРН14									x	x	x	x	x	x		x	x	x				x	x	
ПРН15									x	x	x	x	x	x		x	x	x				x	x	
ПРН16									x	x	x	x	x	x		x	x	x				x		
ПРН17									x	x	x	x	x	x		x	x	x				x	x	
ПРН18			x	x		x			x	x	x	x	x	x		x	x	x				x	x	

